

21. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Т.В. Якимчук

Національний університет харчових технологій

Молокопереробні підприємства входять в п'ятірку лідерів щодо обсягів інвестування серед всіх галузей харчової промисловості України і вважаються достатньо інвестиційно привабливими. Проте навіть підприємствам молочної

промисловості не вдалось уникнути впливу фінансово-економічної кризи 2008-2009 рр., в період піку якої навіть досить сильним учасникам молочного ринку довелось призупинити реалізацію деяких інвестиційних проектів. Починаючи з 2010 року, експерти говорять про початок покращення умов функціонування всіх промислових підприємств і, відповідно, активізацію інвестиційних процесів. Так, у 2011 році у виробництво молочних продуктів та морозива було інвестовано 1218,743 млн. грн., що становить 10,93% загальних вкладень в основний капітал підприємств з виробництва харчових продуктів, напоїв. Цей обсяг інвестицій перевищує минулорічний (2010 р.), але така позитивна тенденція ще не є свідченням достатності інвестицій і досягнення оптимального рівня інвестування даної галузі.

Вища інвестиційна активність, особливо що стосується вкладення коштів в інновації, характерна для великих молокопереробних підприємств, лідерів ринку, яких нараховують близько 20.

Здійснення інвестиційної діяльності підприємствами молочної промисловості України має вирішальне значення у розв'язанні основних проблем, що перешкоджають розвитку цих підприємств. В той же час, існуючі проблеми у вітчизняних виробників молочної продукції визначають основні напрями інвестування, а саме:

- недостатня кількість якісної сировини і, як наслідок, завантаження виробничих потужностей (за різними даними на 27-50 %), вимагає від молокопереробних підприємств співпраці і фінансової підтримки виробників молока для розширення власної сировинної бази;

- необхідність впровадження інноваційних високопродуктивних технологій спонукає інвестувати у технічну реконструкцію, модернізацію ліній, придбання нового обладнання;

- високі витрати електричної та теплової енергії, які у виробничих витратах становлять близько 10 %, сприяють здійсненню інвестицій у впровадження відповідних більш ефективних технологій для зниження собівартості продукції;

- зміна потреб населення та світові інтеграційні процеси потребують удосконалення існуючого асортименту продукції, а також її адаптації до міжнародних стандартів тощо.

Основними джерелами фінансування інвестицій у діяльність підприємств молочної промисловості є власні кошти, кредити та іноземні інвестиції. Державні інвестиції в молокопереробні підприємства мали місце в 2011 році, проте їх обсяг згідно зі статистичною інформацією є конфіденційним. В будь-якому випадку, фінансування не можна вважати головним завданням держави у інвестиційному процесі, на відміну від забезпечення належних умов функціонування підприємств. Проте основні документи (галузеві програми, стратегія розвитку галузі тощо), реалізація яких повинна була б покращити умови діяльності підприємств молокопродуктового підкомплексу АПК, свідчать про недостатню підтримку з боку держави.

Дослідження особливостей інвестиційної діяльності молокопереробних підприємств, державного регулювання інвестиційних процесів дозволило зробити висновок, що для підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств молочної промисловості України доцільно в найближчий час удосконалити механізм інвестування та сприяти підвищенню інвестиційної привабливості як на макрорівні, так і на рівні підприємства.